

der er af den Bestaffenhed, at selv om den var fuldstændig rigtig, og selv om man tillagde de Præstationer, der haande fundet Sted, nok saa stor Birkning, de dog ikke vilde have været tilstrækkelige til at medføre saa stor Forandring i Stemmetallet, at det kunde bevirke, at Valget blev uavgjort. Jeg tror derfor i Henhold til, hvad jeg saaledes har udtalt, at det vilde være meget urigtigt, om man gif hen og udsatte dette Valg. Vil man have Undersøgelse af disse Punkter, da Gud bevare os, vær saa artig, lad os kun faae Undersøgelser, jeg har ikke Noget imod Undersøgelser, selv om det blev nok saa mange, det vil sige angaaende Punkter, som kunne have Betydning enten til at svække Valget eller til at oplyse Forholdene ved Valget, men lad os ikke derved lade os bevæge til selv i nogen Tid at affkære den paagældende Kreds fra at være repræsenteret her i Thinget. Dette Standpunkt vil jeg fastholde, jeg har ikke meget Haab om eller Udsigt til, at det, efter hvad der er passeret i de sidste Dage skalde lykkes mig at gennemføre denne Anskuelse, men jeg har troet ikke at kunne fritage mig for at eftervise, hvor overmaade lidet skiftet denne Klage er til at begrunde det Resultat, som Flertallet vil indstille.

Ordføreren for 3die Afdeling

(Alberti): Lige efter et saadant Foredrag som det, den ærede kjøbenhavnke Rigsdagsmand nu har holdt, priser jeg Grundlovens § 54, thi den siger kort og tyndig: Enhvert af Thingene afgjør selv Gyltigheden af sine Medlemmers Valg. Det er det Værn, Grundloven har givet Folkethinget mod Valgsvang, og alle andre Betragtninger betyde Intet. Vi ere her samlede for at skjønne, om de Klagemaal, der reises, ere begrundede i de Forhold, som bør herse efter Enhvers Mening i et Land, hvor den almindelige Stemmeret er en Borgerret. Mine Herrer! I 1848 skete den Forandring, at Stemmeretten blev enhver Mand lovlige Ret, og det blev ikke tilladt Noget at tage Valgretten fra ham, og naar der staa i vore Love, at Valgsvang er strafbar, ser det ud, som om den ærede Taler vilde have, at disse Straffe kun skalde anvendes, hvor en Mand blev bafset og bunden og holdt hjemme med Neb og Baand uden at kunne komme til Valgstedet. Jeg gaar fra til Hovedpunktet, som den ærede Taler kalder Skrivelsen fra Basnæs Godskontor. Jeg siger: Denne Skrivelse læses paa en Maade af en Epistoleretsdommer og paa en anden Maade af en Husmand eller en Fæster eller en Skyldner eller, om det skal være, af en Gaardsforpagter. Det er mig allerede nok her, at den ærede Taler maa ty til den valgte Rigsdagsmand for at faae Hjælp denne Skrivelse. Var det ikke Andet end en Høflighedsbillet, der blev sendt ud til Beboerne paa Basnæs Gods, behøvede han ikke at faae Oplysning om, at den ogsaa var sendt

til Gaardsforpagterne og til Personer, som have Kapitaler uopfigelige paa længere Tid, men den ærede Taler skalde have spurgt den valgte Kandidat om, hvor mange Mænd paa Basnæs Gods der har faaet Skrivelsen, og hvor mange der sagde Nei. Derjom han kan faae det at vide af den valgte Kandidat, da bringer han os en virkelig Oplysning, da bringer han os en Oplysning, om der en Noget og da hvor Mange, der har novet at gjøre det, som Godsforvalter Ettrup sagde, de ikke skalde gjøre, nemlig at følge deres Overbevisning. Jeg veed ikke, om den ærede Rigsdagsmand virkelig veed, hvad Valgsvang er, om han nogenfinde har færdebes mellem Mænd, som have klaget over at være tvungne til at stemme mod deres Overbevisning. Det har været Tilfældet med mig, baade i den Valgkreds, vi her tale om, og i Sorø Amts 3die Valgkreds og i min egen Valgkreds. Det lærer man af Erfaring. I min Valgkreds har jeg en Kommune, Bringstrup-Sigersted Kommune, hvor der ikke er Mademiskole og ingen Godser: 126 møde og stemme paa mig, og En, der kaldte sig Proprietær, stemmer paa min Modpart. Der er ingen Valgsvang, fordi Alle de, som bo der, ere Selveiere. Der vilde det kun lidt nytte, om Noget vilde sende det ud, som den ærede Taler betegnede som en Anmodning. Lad os blive ved Basnæs. Jeg frygter ikke for at tage Diskussionen op med den ærede Taler, selv om han støttes af Valgkredens største Godseier, der sidder her i Thinget. Den ærede Godseier, som har givet ham de Oplysninger, veed, og den ærede Taler burde vide det, at ogsaa Gaardsforpagtere ere i høj Grad afhængige af Herkabet. Lad den ærede Godseier, om hvis Valg vi her tale, oplyse, hvor mange Penge han har faaet ind af Gaardsforpagterne for at kjøbe; lad ham oplyse, hvor mange han har faaet ind som Fideikommissbesidder af sine Gaardsforpagtere for at overdrage deres Gaarde til Andre. Lad den ærede Valgkandidat sige os, om der da ikke ogsaa paa Holsteinborg Grevskab som andetsteds er Kapitaler satte fast, og om det ikke og paa Basnæs Gods skalde være Tilfældet, at, naar en Eier dør eller sælger, og Kapitalerne da blive løse, da trænger man til Herkabet's Gunst og Bevaagenhed. Det være nu bemærket om denne Paaberaabelse af Gaardsforpagterne og Skyldnere med 25 Aars Uopfigelighed. Af Interesse vilde det imidlertid være, om vi kunde faae at vide, hvor Mange der vovede at sige Nei til denne Høflighed, hvor Mange der var saa høflige, at svare høfligt: Nei, vi kunne ikke være med til at stemme paa Hans Excellence Grev Holstein-Holsteinborg. Det er Hovedpunktet; alle de øvrige Punkter, som staa i Klagen, anser altsaa det ærede Medlem for at være uafsentlige eller i det Fald for at være mindre væsentlige. Hans Betragtninger gaa jo ud paa at der slet Intet er at sige paa alt dette, jo Fjeldthusen anfører.